

och intressanta former, som man eljest aldrig får se. Tänk bara på alla parasiter och gäster i myrornas bon. Dessas levnadsförhållanden äro f. ö. ännu på många punkter oklara och fordra ytterligare studier.

Material för sällning finna vi överallt. Även de till synes mest sterila växtsamhällen kunna vintertid avslöja en art- och individriktighet, som är förvånande. Ur t. ex. en liten grästörva tagen från en klöverstubb den 10 nov. i år framkommo vid sällning ej mindre än ett 20-tal skalbaggar, nämligen 4 arter jordloppor, ett flertal vivlar (*Apion*, *Phytonomus*, *Ceutorrhynchus*) samt kortvingar och jordlöpare.

Gamla fågelbon, helst sådana med fjäder- eller hårbale, hysa sina speciella gäster, ptinider, cryptophagider, staphylinider m. fl. Under virkesupplag och vedstaplar erbjuda de kvarliggande barkhögarna omtyckta tillflyktsorter för allehanda småkryp, och de gamla murkna stubbarna befolkas av ett otal arter, som här finna ett lämpligt vinterkvarter. Vid sjöstränder erbjuda vass-strån och *Typha*-stänglar idealiska gömställen för alla strandens smådjur. En god uppfattning om vilka mängder skalbaggar, som trivas vid stränderna, får man vid vårfloden, när vattnet stiger och dränker de lägre liggande ängarna och tvingar djuren upp i vegetationen på de tuvor som ännu stå över vattnet. Här kan man finna vass-stråna bokstavligen fullproppade med djur av alla de slag. (Se för övrigt Th. Palms uppsats i Entomologbladet för 1937 ang. insamling av skalbaggar vid stränder.)

Ett oerhört intressant arbetsfält erbjuda slutligen myrstackarna. Ur dessa kan man mitt i smällkalla vintern gräva fram ett sällmaterial, som kan tillfredsställa den kräsnaste coleopterolog. Under den tjälade ytterskorpan av stacken är bomaterialet fullkomligt torrt, och hit tar en mängd smärre insekter sin tillflykt under vintern. Här ha vi vidare möjlighet att finna de intressanta myrgästerna bland staphyliniderna, vilka ju eljest ej lämpa sig för nybörjarstudier, då de ej minst på grund av sin ringa storlek äro svåra att bestämma. Hos *Myrmica rubra*, den stora ettermyran, ha vi kanske turen att finna några representanter av de sällsynta *Atemeles*-arterna. Hos den röda rövarmyran, *Formica sanguinea* har jag själv vid sällning erhållit en annan intressant myrgäst, nämligen *Lomechusa strumosa*.

Sällmaterialet är således lätt att anskaffa, och behandlingen av det erbjuder heller inga större svårigheter. Redan vid materialets insamling ha vi kanske tillfälle att sortera ut en del större, mera i ögonen fallande arter, men de flesta djuren krypa fram först när de tinats upp ordentligt i rumsvärme. Enklaste sättet är att breda ut eller sikta materialet över ett vitt papper. Vid detta förfaringsätt riskerar man emellertid, att en del livligare insekter undkomma,

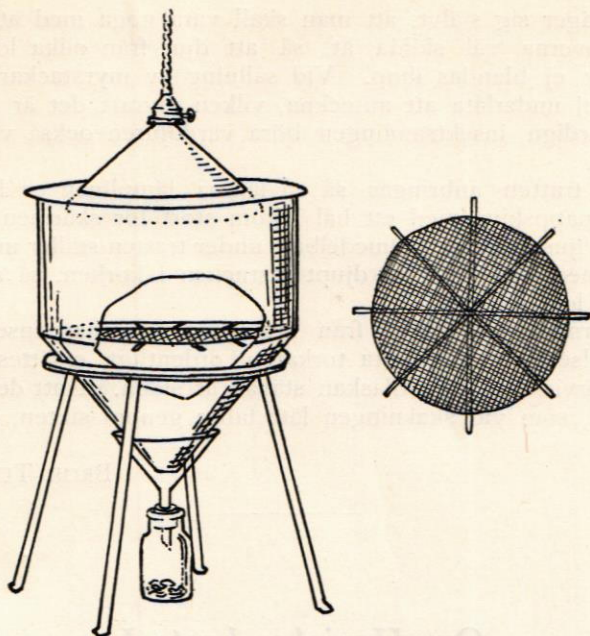

Fig. 1—2. Automatisk siktapparat.

och dessutom blir metoden mycket tidsödande därigenom, att man endast kan gå igenom en mycket liten del av materialet åt gången, då det eljest blir svårt att leta reda på de mindre arterna, vilka förstått väl dölja sig. Den bekvämaste metoden är därför att betjäna sig av en automatisk sållningsapparat, och en sådan kan var och en, som är en smula händig, lätt förfärdiga själv.

En stor tratt, lämpligen av bleckplåt, ju större desto bättre (diametern bör vara minst 30 cm), lödes fast vid en plåt-cylinder och monteras på ett stativ. Över en ståltrådsring spännes ett nät, vilket lägges löst över trattens mynning. Ännu bättre är att göra ett kors av grov ståltråd och vid detta fästa nätet (se ovanstående figur) så, att ett par cm:s mellanrum lämnas mellan nätet och tratten. Härigenom få även större insekter, vilka kanske ej gå igenom maskorna, möjlighet att ramla ned. Det är fördelaktigt att ha ett par nät med olika maskstorlek. För grövre sållmaterial, såsom barkbitar och löv kan man använda cm-vida maskor, men för sållning av myrstackar och liknande bör man naturligtvis tillgripa finare nät, så att materialet ej rinner igenom. Att en del spån och smolk faller ned med djuren, då dessa börja röra på sig, kan naturligtvis ej undvikas.

Det säger sig självt, att man skall vara noga med att hålla de olika proverna väl skilda åt, så att djur från olika lokaler och ståndorter ej blandas ihop. Vid sällning av myrstackar bör man sålunda ej underlåta att anteckna, vilken myrart det är fråga om. I den färdiga insektsamlingen böra värddjuren också vara representerade.

Över tratten anbringas så en lampa, lämpligen en hisslampa. Med en pappskiva med ett hål lagom stort för skärmen kan man avskärma ljuset uppåt. Omedelbart under tratten ställer man fångstflaskan med en glastratt djupt instucken i korken, så att djuren ej kunna leta sig ut.

Av värmen och ljuset från lampan drivas snart insekterna ut ur sällgodset, och när detta torkat ut ordentligt, ersättes det med nytt. Härvid bör fångstflaskan ställas åt sidan, så att det nu torra materialet, som vid skakningen lätt faller genom sikten, ej hamnar i flaskan.

BROR TUNBLAD.

Om *Hepialus hecta* L.

Det var alldeles stilla i skogen. Furor och granar stodo glest, och mellan dem föll solljuset in i sneda strålar. Under barrträden växte telningar av asp, sälg och alm, och marken var täckt av gräs och blåbärris. Däröver höjde sig örnbräken, ibland enstaka, ibland i större klungor. Klockan var 8 em. den 15 juli. Ännu var det full dager. Jag »gick och drev» i skogen med håven i hand. Ibland slog jag med den i någon buske eller i gräset, men fångsten, som borde utgöras av fjärilar eller deras larver, blev skral.

Plötsligt såg jag en brun insekt flyga fram och åter kring en liten almtelning, som stack upp ur gräset några steg bort. Jag ilade dit, och kom lagom för att få se en hane och en hona av *Hepialus hecta* dimpa ned från kvisten och hamna på ett grässtrå därunder. Det var tydligen hanen jag nyss sett komma flygande. Djuren voro redan, när jag kom fram, i kopula. Honan höll fast i strået och hängde i upprätt ställning. Hanen hängde fritt med huvudet nedåt och endast fästad vid honans bakkroppsspets. Båda djuren vände ryggsidan åt samma håll.

Jag kom nu att kasta en blick på kvisten, där honan tydligen setat, innan hanen kom flygande. Till min häpnad upptäckte jag på dess undersida ytterligare två *hecta*-honor. De höllo sig endast fast med de båda främre benparen, och deras kropp hängde därför